

بازی می‌کنم پس هستم

گفت‌وگو با توماج دانش بهزادی بازیگر فیلم «لباس شخصی»

علی کشاورز

توماج دانش بهزادی، لیسانس بازیگری و فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد کارگردانی، استاد دانشگاه و مدرس بازیگری است. در سی و چهارمین دوره جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، بهترین بازیگر مرد بخش بین‌الملل تئاتر فجر شد. او مدتی است در کنار تئاتر به بازیگری در سینما هم روی آورده و شاید تنها بازیگر این دوره از جشنواره فیلم فجر باشد که در سه بخش کوتاه، بلند و مستند این جشنواره حضور دارد. صرفاً و تنها به علت نقش موثر و بلند او در فیلم سینمایی «لباس شخصی»، زمان گفت‌وگو در این زمینه بیشتر بود و در مورد فیلم‌های دیگر به ذکر جملاتی بسنده شد:

شما مدتی در تئاتر و بعد در چند کار سینمایی کوتاه و بلند حضور داشتید فضای این دورا چطور ارز بایی می‌کنید؟

بیست سال است که تئاتر کار می‌کنم و در سال ۹۳ بهترین بازیگر جشنواره تئاتر فجر در بخش بین‌الملل شدم، پس بازیگری برای من مقوله‌ای جدی و حیاتی است، متن و نقش خوب در تئاتر و سینما و اینکه به اعتماد هر کارگردانی پاسخ بدهم برای من خیلی مهم است. هدف این است که بتوانم به‌عنوان بازیگر، رابط خوب و موثری بین ایده‌ها و جسمیت بخشیدن آن توسط کارگردان‌ها در هر گونه‌ای باشم. امیدوارم خانواده سینما پذیرای من باشند. جایی گفته‌ام من بازی می‌کنم، پس هستم.

یعنی کارگردان «لباس شخصی»، به شما که بیشتر کارنامه تئاتری داشتید اعتماد کرد؟

ریبعی خیلی جسورانه با سراغ بازیگران تئاتر آمد و این اعتماد را اول به خودش و بعد به متخصصین این کار که بازیگرهای تئاتر هستند، کرد. او برای رسیدن بازیگر به نقشش وقت می‌گذارد و تمرین و تمرین، از مهم‌ترین اولویت‌های اوست. به شدت به ایده‌های بازیگر در جهت بهبود کار و فیلمش اهمیت می‌دهد. از کار کردن کنارش لذت بردم. امیدوارم سینماگران عزیز به این باور برسند که جوانان تحصیل کرده و با استعداد زیادی منتظر هستند که آن‌ها با شهامت به سرافشان بروند و به چرخه سالم هنر سینما و تئاتر کمک کنند.

فیلم «لباس شخصی» برای شما چه شاخصی داشت که آن را پذیرفتید؟

مهم‌ترین دلیل هر بازیگر برای انتخاب، اول فیلمنامه خوب و بعد شناختی است که از کارگردان دارد. فیلمنامه «لباس شخصی»، جسور، دارای درام پیچیده و جذاب بود

امیدوارم سینماگران عزیز به این باور برسند که جوانان تحصیل کرده و با استعداد زیادی منتظر هستند که آن‌ها با شهامت به سراغشان بروند و به چرخه سالم هنر سینما و تئاتر کمک کنند

با توجه به فیلمنامه و بازی آن جلوی دوربین، می‌توانید بگویید کارگردانی بر متن غلبه داشت یا بر عکس؟

فقط با متن در بازه زمانی نزدیک به ۳ ماه، روزی ۱۱ ساعت تمرین می‌کردیم و بارها موقعیت‌ها و وضعیت‌ها را بالا و پایین کردیم. تا زمان کلید خوردن، کار ما با متن تمام شده بود و امیرعباس ربیعی کلمل پوست‌همه را کتفه بود. تمرکز در زمان فیلمبرداری روی بخش کارگردانی بود و آقای ربیعی دکوپاژ بسیار درخشانی انجام داد. در کل متن و کارگردانی، مکمل هم بودند.

فیلم چه نقاط قوت و شاخصه‌هایی دارد که نظر داوران را به دقت در آن جلب می‌کند؟

متسلفه سر فیلم ما را برینند و دوستان هیات انتخاب نسبت به کار کلامی مهر بودند. ما برای بخش سودای سیم‌رخ انتخاب نشدیم. ولی مطمئنم فیلم در زمینه بازیگری، متن، کارگردانی، صحنه و فیلمبرداری حرفه‌ای گفتن دارد. به نظر من انتخاب نشدن فیلم ما سینمایی نبوده است هر چند که امیدوارم اشتباه کرده باشم. الان هم نگرانیم که در بخش نگاه نوباز از جلالی که مربوط به سینما نیست اجازه ندهند فیلم به حقتش برسد. در مجموع دلگیر ولی امیدوارم.

در اکران‌های مردمی فجر باز خورد مردم چگونه بود؟

با تمام بی‌مهری‌هایی که دیدیم باید بگوییم مردم بی‌تظیرند و ما را شرمند خود کردند و قوت قلب ما شدند. از آن‌ها بسیار سپاسگزارم. در این خصوص نکته جالب، واکنش مثبت مخاطبان جوان از هر طیفی نسبت به فیلم «لباس شخصی» بود.

شاید تنها بازیگری باشید که در فیلم بلند، کوتاه و مستند در این جشنواره حضور دارید.

بله، امسال سه فیلم در فجر دارم. فیلم کوتاهی به نام «سوربز» و یک مستند بی‌تظیر به نام «خط باریک قرمز» و سینمایی «لباس شخصی». مطمئن باشید اگر یک چهره دیگر یا سلبریتی بودم، دوستان روابط عمومی جشنواره فجر و یا رسانه‌ها الان به گونه‌ای دیگر با این مسئله برخورد می‌کردند.

نکته‌ای در باره فیلم «سوربز» دارید؟

مطمئن باشید از سعید زمتیان بیشتر خواهید شنید. او به شدت مستعد و عاشق سینماست. خوشحالم که با او کار کرده‌ام و کلی ایده و طرح برای آینده داریم.

در باره مستند «خط بلر یک فرمز» بر ایمان بگویید.

در این مستند به کارگردانی فرزاد خوشدست که جایزه نت یک جشنواره جهانی فجر را برد و تنها کاندید بهترین فیلم مستند آسیا پسیفیک بود، هر چه رامی دانستم، به کار بردم. ۳ ماه در کلون اصلاح و تربیت با نوجوانان قربانی این جامعه، سایکودرام کار کردم. یک موضوع برای نشان دادن اهمیت این فیلم کافی است. در تمام کار یکی از چهره‌ها که جرمش قتل دوستش بود با فوسوس به سراغم آمد و در گوشم گفت: «اگر زودتر باشما آشنا شده بودم وارد این فضا می‌شدم، هیچ وقت دوستم را نمی‌کشتیم.» میلاد الان به خاطر این فیلم و تلاش خوشدست از حکم قصاص رهایی یافته است.

با توجه به اینکه در تمام بخش‌های جشنواره فجر حضور دارید، چه انتقادی یا پیشنهادی به جشنواره دارید؟

بناظر امسال نسبت به دوره‌های قبل کمی سوت و کور است که طبیعی هم هست. مردم خوب سرزمین لشکسته و غمگین ولی قابل ستایش هستند. در زمینه اکران مستندها و فیلم‌های کوتاه، برگزاری جشنواره می‌توانست خیلی بهتر و آبرومندانه‌تر باشد. در کل من برای جشنواره امسال فجر شعله‌فروزی نمی‌بینم.

آیا بعد از «لباس شخصی» پیشنهاد بازی در فیلمی به شما داده شد؟

بله، چند پیشنهاد بوده که در حال بررسی آن‌ها هستیم. در این میان کار قطعی شده فعلا فیلم «تدفین» به نویسندگی و کارگردانی محمد تلینده است که آماده اکران و ارسال به جشنواره‌های داخلی و خارجی است.

این صداهای آشنا در خلال داستان فیلم، به گوش بینندگان این فیلم‌ها در جشنواره رسیده است. شخصیت‌های فیلم‌ها این موسیقی‌ها را گاه در ماشین، گاه در کافه و گاه در خانه گوش کرده‌اند و به گوش ما نیز رسیده است. بهنام بانی، رضا صادقی، محمدرضا و همایون شجریان، فرهاد، حسام‌الدین سراج و چهار خواننده قبل از انقلاب از جمله خوانندگانی بودند که از سه تأیبه تا حدود یک دقیقه صدایشان در فیلم‌های جشنواره امسال شنیده شد. بدیهی است که شخصیت‌ها بنا بر علاقه و سلیقه‌شان این صداها را گوش کرده‌اند. مثلاً شخصیت سعید پورصمیمی در «دوزیست»، ترانه بنفشه بنفشه دریا کنار اومد رامی‌شود و در یک عروسی در جنوب شهر تهران صدای خواننده

سلطان قلب‌ها بخش می‌شود و در فیلم «آبادان یازده ۶۰» صدای آقای دردریان بخش می‌شود که ترانه‌ای به نام آبادان هم دارد. یا مثلاً یک زوج دهه پنجاهی در ماشین آهنگی از خواننده خلطرات شمال محاله یادم بره می‌شنوند و در فیلم «قصیده گاو سفید» صدای فرهاد بخش می‌شود؛ از روی یک سی‌دی که یکی از شخصیت‌ها در قالب یک جوان امروزی گوش می‌دهد. آن‌ها که جوان‌تر هستند، رضا صادقی گوش می‌دهند؛ مثل برادر جوان جواد عزتی در فیلم «مغز استخوان». در این فیلم‌ها صدای همایون شجریان و بهنام بانی در فضای فیلم شنیده می‌شود و «ای ایران» استاد شجریان برای روحیه دادن به مردم آبادان و خرمشهر بخش می‌شود.

رضاساکی

فیلم‌های این دوره از جشنواره فیلم فجر آماري وجود دارد که شاید تابه‌حال کمتر به آن پرداخته شده باشد. درباره فیلم‌های جشنواره فجر همیشه آمار بیشترین تعداد دریافت‌کننده سیم‌رخ، یا بیشترین تعداد نامزد شده مثلاً در بخش کارگردانی مورد توجه بوده است، اما در جشنواره سی و هشتم فیلم فجر می‌خواهیم آمار متفاوتی به شما بدهیم. این آمار مربوط به بخش شدن صدای خوانندگان تا پایان روز پنجم در پانزده فیلمی است که در سینمای رسانه به نمایش درآمده است. در برخی فیلم‌ها صدای بعضی از خوانندگان قبل از انقلاب و خوانندگان بعد از انقلاب بخش شده است.

ترانه‌های ماندگار از دهه ۳۰ تا دهه ۹۰ صدای کدام خواننده‌ها در فیلم‌های جشنواره شنیده شد؟

